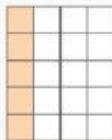

Харьцаа, пропорц
Тоог өгсөн харьцаагаар хуваах, Пропорц
/6.4а,б/

VI АНГИ
МАТЕМАТИК

Бодлого 1:

Дүрсийн будсан хэсгийг будаагүй хэсэгт харьцуулсан харьцааг олоорой.

Бодолт:

1. Уг дүрс нь ширхэг квадратаас бүрдсэн байна.
2. Үүнээс ширхэг квадрат нь будагдсан байна.
3. Бүх квадрат : будагдсан квадрат
..... :

Бодлого 2:

4800 төгрөгийг 5:7 харьцаагаар хуваагаарай

Бодолт:

1. Нийт Ширхэг хэрчим байна.
2. Тэгвэл нэг хэрчим хэдэн төгрөг ногдохыг вэ?
..... : =

Бодлого3:

Бага дүү нь 8, эгч нь 12 настай байв. 10 алимьг өөрсдийн насны харьцаагаар хувааж авав. Тэд хэд хэдэн алим идсэн бэ?

Бодолт:

1. Алимьг эгч дүү хоёр хэсэг болгон хувааана
2. Үүнээс эгч хэсгийг авна. Харин дүү хэсгийг авна.
3. Эгч х = алим иднэ
4. Дүү х = алим иднэ.

Бодлого3:

Төмөр утсыг 2:3:5 харьцаатай гурван хэсэгт хуваажээ. Эдгээрийн хамгийн урт ба хамгийн богино хэсгүүдийн зөрөө 13.2см бол төмөр утасны уртыг олоорой

Бодолт:

1. Хамгийн урт ба богино хэсгүүдийн зөрүү хэсэг.
2. Энэ зөрүү нь 13.2см тэнцдэг бол $x = \dots : \dots = \dots$
3. 2 хэсгийн урт: $\dots * \dots = \dots$
4. 3 хэсгийн урт: $\dots * \dots = \dots$
5. 5 хэсгийн урт: $\dots * \dots = \dots$

Пропорцын үндсэн чанар:
 $a:b=c:d \implies a \times d = b \times c$

Бодлого5:

Тэгшитгэл бодоорой.

$$y:36=15:24$$

Бодолт:

1. Пропорцын үндсэн чанар
хэрэглэн бичвэл

$$..... \times = \times$$

2. Үүнээс у-г олбол

$$y = :$$

$$y =$$

Бодлого6:

Тоонуудаар пропорц зохиогоорой.

$$25, 6, 5, 30$$

Бодолт1:

$$..... : = :$$

Бодолт2:

$$..... : = :$$

Бодлого 7:

Модны өндрийн харьцаа нь хугацааны харьцаатай тэнцүү байсан гэж үзвэл мод тарьснаас 2 жилийн дараа ямар өндөртэй байсан бэ?

Бодолт:

- Модны 2 жилийн дараах өндрийг y гэвэл $.... : = : y$
 $y = :$
 $y =$

Бодлого 8:

Талх хийх орц өгөгдөв.

- Хэрэв гурилыг 1200гр хэмжээтэй авбал элсэн чихрийг ямар хэмжээтэй авах вэ?
- Усыг 30гр хэмжээтэй авбал цөцгийн тосыг ямар хэмжээтэй авах вэ?

Орц: Гурил 400гр

Элсэн чихэр 50гр

Цөцгийн тос 220гр

Ус 150гр

Бодолт:

- Гурилыг хэд дахин ихэсгэсэнийг олбол:

..... : =

Тэгвэл элсэн чихэр х =
хэмжээтэй авсан.

- Усыг хэд дахин багасгасаныг олбол:

..... : =

Тэгвэл цөцгийн тос : =
хэмжээтэй авна.